

Geboren 18 januari 1818 's-Hertogenbosch en overleden 11 januari 1898 op het Kasteel van Loon op Zand.

Kamerheer i.b.d.(in buitengewone dienst) des Konings, lid van de Eerste Kamer en Tweede Kamer, Inspecteur van het lager onderwijs in de 1e Inspectie Commandeur in de orde van den Nederlandschen Leeuw, Officier in de orde van de Eikenkroon en in de Leopoldsorde van België en Officier d'Académie van Frankrijk.

J.B.A.J.M. Verheyen

Overzicht functies:

- gemeentesecretaris van 's-Hertogenbosch, van 1843 tot 1858
- inspecteur lager onderwijs in Noord-Brabant, van 16 december 1857 tot 1 november 1880
- lid Provinciale Staten van Noord-Brabant voor het kiesdistrict 's-Hertogenbosch, van 20 september 1853 tot 1866
- lid gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, vanaf 1859
- lid gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, vanaf 1862
- lid Tweede Kamer der Staten-Generaal voor het kiesdistrict Tilburg, van 19 november 1866 tot 3 januari 1868
- lid Tweede Kamer der Staten-Generaal voor het kiesdistrict Tilburg, van 25 februari 1868 tot 1 november 1880
- inspecteur van het lager onderwijs in de eerste inspectie (Noord-Brabant, Gelderland en Limburg) van 1 november 1880 tot 11 januari 1898
- lid Eerste Kamer der Staten-Generaal voor de provincie Noord-Brabant, van 22 januari 1883 tot 11 oktober 1884
- lid Eerste Kamer der Staten-Generaal voor de provincie Noord-Brabant, van 17 november 1884 tot 17 augustus 1887
- lid Eerste Kamer der Staten-Generaal voor de provincie Noord-Brabant, van 19 september 1887 tot 27 maart 1888
- lid Eerste Kamer der Staten-Generaal voor de provincie Noord-Brabant, van 1 mei 1888 tot 11 januari 1898

- functies inspectie lager onderwijs te Noord-Brabant, vanaf 1842
- voorzitter Provinciaal Genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant, omstreeks 1863
- kamerheer in buitengewone dienst, van 19 februari 1869 tot 11 januari 1898
- lid bestuur Koninklijke School voor Nuttige en Beeldende Kunsten te 's-Hertogenbosch, omstreeks 1876 en nog in 1889
- lid Staatscommissie inzake de Grondwetsherziening (Staatscommissie-Heemskerk), van 11 mei 1883 tot 18 maart 1885

Opleiding(en):

- academische studie en universiteit
- letteren Hogeschool te Leiden, vanaf 3 oktober 1835
- Romeins en hedendaags recht (gepromoveerd op dissertatie) Hogeschool te Leiden, van 3 oktober 1835 tot 2 juni 1840

Activiteiten als parlementariër:

- Sprak in de Tweede Kamer en Eerste Kamer vooral over onderwijsaangelegenheden en waterstaat (spoorwegen)
- Stemde in 1868 tegen de motie-Blussé van Oud-Alblas
- Stemde in 1886/1887 tegen de voornaamste herzieningen van de Grondwet

Wetenswaardigheden:

- verkiezingen
- Werd in 1856 in het district 's-Hertogenbosch na herstemming verslagen door J.H.H. de Poorter (lib.)
- Werd in 1866 in de eerste stemmingsronde samen met C.C.A. Beens (lib.) gekozen. Versloeg onder anderen F.J. Jaspers (lib.).
- Werd in 1868 in de eerste stemmingsronde samen met F.H.H. Borret (rk) gekozen. Versloeg F.J. Jaspers en C.C.A. Beens (lib.).
- Werd in 1869 met ruim 80% van de stemmen gekozen
- Werd in 1873 en 1877 bij enkelvoudige kandidaatstelling gekozen

niet-aanvaarde politieke functies:

- wethouder van 's-Hertogenbosch, 1863 (bedankt)

publicaties/ bronnen publicaties:

- "De cautione danda jure civili hodierno" (dissertatie, 1840)

Literatuur

- Sagittarius, "Parlementaire Portretten. De aftredende helft van de Tweede Kamer der Staten-Generaal" (1869)
- Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek, deel IV, 1378

familie/gezin:

gehuwd te Vught, 7 september 1848

naam partner

A.A.E. gravin Dumonceau, Agnes Apoline Emilie

kinderen

3 zoons en 4 dochters

naam vader

Mr. F.X. Verheyen, Franciscus Xaverius

geboorteplaats en/of -datum vader

Loon op Zand, 11 februari 1779

naam moeder

S.M.J.J. de Roy van Zuidewijn, Sophia Maria Jacoba Josepha

geboorteplaats en/of -datum moeder

Breda, 23 januari 1791

Familierelaties

- Zoon van F.X. Verheyen, lid Notabelenvergadering
- Vader van jhr. F.X.A. Verheyen, Eerste-Kamerlid
- Schoonvader van E.H.J.M. van Zinnicq Bergmann, Tweede-Kamerlid (en zoon van F.J.A. van Zinnicq Bergmann)
- Zwager van F.H.H. Borret, Tweede-Kamerlid
- Kleinzoon van J.B. Verheyen, lid Staten-Generaal 1814

Voorts de volgende samenvatting van zijn leven uit de “Genealogie van het geslacht Verheyen Oisterwijk Genealogisch Heraldisch Archief 1894”:

Op 3 oktober 1835 als student voor de juridische faculteit te Leiden ingeschreven - 28 februari en 27 april 1839 werd hij door de faculteit als afgevaardigde benoemd in het collegium civitatis academiae Lugduno Batavae Supremum, waarvan honair lid 1 juni 1840 - 14 juni 1837 candidaat in de letteren; 28 mei 1838 candidaat in de rechten, 21 mei 1839 doctorandus in de letteren, 6 december 1839 president der juridische faculteit, 2 juni 1840 doctor in het Romeinse en hedendaagse recht; bij koninklijk besluit van 10 mei 1842 no. 79 benoemd tot honair lid der commissie van onderwijs in Noord-Brabant, idem van 1 juli 1843 tot secretaris der stad 's-Hertogenbosch, 13 december 1845 lid der plaatselijke schoolcommissie, in februari 1846 tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van districtscommissaris in Noord-Brabant, 2 juni 1846 lid der ridderschap in die provincie, in september 1847 lid van het kieskollegie van de stad 's-Hertogenbosch, 4 december 1847 lid der commissie van onderwijs en schoolopziener 1ste afdeling van het eerste schooldistrict van Noord-Brabant, 27 april 1849 lid van het kollege van zettters te 's-Hertogenbosch, 1 juni 1849 door den raad van 's-Hertogenbosch benoemd tot lid der provinciale staten van Noord-Brabant voor die stad; naar aanleiding der nieuwe ingevoerde gemeente-wet 13 december 1851 door de gemeenteraad tot secretaris der stad herbenoemd, juli 1852 bestuurder van het genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant, waarvan hij later gedurende zes jaren voorzitter was, september 1853 benoemd tot lid der staten van Noord-Brabant, 10 juni 1854 door den raad van 's-Hertogenbosch afgevaardigd naar het in die maand in Assen te houden IX landhuishoudkundig congres; 26 juni 1855 benoemd tot ridder in de orde van de Eikenkroon, 10 juli 1855 voorzitter eener commissie door de staten van Noord-Brabant naar 't Loo afgevaardigd, om koning Willem III een dankadres aan te bieden voor al hetgeen hoogstdezelve ter gelegenheid van de geweldige overstromingen voor de ongelukkige slachtoffers door woord en daad gedaan had; bij besluit van burgemeester en wethouders in dato 16 juli 1855 werd hem een vergulde zilveren penning toegekend voor hetgeen hij ten behoeve van het Xde landhuishoudkundig congres verricht had; 16 december 1857 met ingang van 1 januari 1858 tot provinciaal inspecteur van het lager onderwijs in Noord-Brabant benoemd; op verzoek tegen 1 januari 1858 door den raad 's-Hertogenbosch eervol ontslagen als secretaris dier gemeente, onder dankbetuiging voor de veelvuldige en gewichtige diensten aan deze gedurende een groot aantal jaren bewezen; als medeuitschrijver eener prijsvraag tot herstelling in eigen stijl en trant van het uitwendige der St. Janskerk te 's-Hertogenbosch, tengevolge van de beantwoording van dier vraag, door het genootschap van kunsten en wetenschappen van Noord-Brabant, met eene medaille begiftigd; 11 mei 1859 als lid der provinciale staten herkozen; 11 juni 1859 lid van het koninklijk oudheidkundig genootschap te Amsterdam; in januari 1860 van het genootschap der kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant, voorzitter van de regelingscommissie voor VIde Nederlandsche taal en letterkundig congres in den loop van den zomer binnen de muren van 's-Hertogenbosch te houden; 2

augustus 1859 gekozen tot lid der raad van dezer gemeente waarvoor de gekozene echte bedankte; 1860 (11, 12 en 13 september) voorzitter van het taal- en letterkundig congres; 19 februari 1869, officier in den orde van de Eikenkroon, februari 1862 wederom gekozen tot lid van den gemeenteraad; 25 juli 1862 lid van het provinciaal Utrechtsche genootschap der kunsten en wetenschappen; september 1862 door Z.M. den koning naar het taal- en letterkundig congres te Brugge afgevaardigd; 4 oktober 1862 eerelid van het comité Flamand de France; 9 maart 1863 ridder in de Leopoldsorde van België; 21 juli 1863 nogmaals gekozen tot lid van den gemeenteraad van 's-Hertogenbosch; 11 september 1863 benoemd tot wethouder voor welke betrekking hij bedankte; 6 november 1863 lid van het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen; 1864 lid van het genootschap der beurzenstichtingen voor de stad en voormalig meierij van 's-Hertogenbosch, waarvan later voorzitter; 10 mei 1865 wederom gekozen tot lid der provinciale staten van Noord-Brabant; 18 september 1865 lid der commissie voor het middelbaar onderwijs; 3 oktober 1865 lid van het bestuur der ridderschap van Noord-Brabant; 31 oktober 1866 gekozen tot lid van de tweede kamer der staten-generaal, hoofddistrict Tilburg, idem 23 januari 1868, 9 juni 1869, 11 juni 1873; bij koninklijk besluit van 19 februari 1869 No. 64 benoemd tot kamerheer i.b.d. van Z.M. den koning; evenals zijn vader en grootvader dit waren, proost der Illustre Lieve Vrouwe broederschap te 's-Hertogenbosch; in juni 1872 voorzitter der commissie van de hooge regeering belast om in het buitenland een wetenschappelijk onderzoek naar de musea van natuurlijke historie in te stellen; bij koninklijk besluit van 12 mei 1874 No. 2 benoemd tot ridder in den orde van de Nederlandschen Leeuw; in december 1872 vierde hij zijn vijfentwintigjarige dienst als lid van het schooltoezicht; bij koninklijk besluit 27 januari 1878 benoemd onder voorzitterschap van Z.K.H. prins Hendrik, tot lid der Nederlandsche hoofdcommissie voor de tentoonstelling te Parijs in dat jaar te houden; in juni 1878 benoemd tot lid van de maatschappij der Nederlandsche letterkunde te Leiden, waarvoor echterom zeer gegronde redenen bedankt; bij koninklijk besluit van 8 september 1880 No. I benoemd tot inspecteur van het lager onderwijs in de 1ste inspectie en alzoo in de provinciën Noord-Brabant, Gelderland en Limburg; 14 juli 1881 officier d'académie van Frankrijk; 19 januari 1883 benoemd tot lid van de eerste kamer der staten-generaal; bij koninklijk besluit van 12 mei 1883 No. I lid der staatscommissie ter herziening der grondwet; tot lid der eerste kamer herbenoemd 5 november 1884 en 12 juni 1887; 7 oktober 1890 voorzitter der ridderschap van Noord-Brabant; bij besluit van koning Leopold van België van 20 maart 1891 benoemd tot officier in de orde van Leopold. 10 mei 1892 was het hem gegeven zijn vijftigjarige dienst als lid van het schooltoezicht te herdenken, bij welke gelegenheid hij niet alleen van de schoolopzieners, maar ook zoowel van de openbare als bijzondere onderwijzers in zijne inspectie, de meest hartelijke gelukwensen mocht ontvangen vergezeld van prachtige geschenken.

Het behaagde hare Majesteit de koningin-regentes hem bij deze gelegenheid te benoemen tot kommandeur in de orde van den Nederlandschen Leeuw; bovendien had de voorzitter van de eerste kamer der staten-generaal, mr. van Naamen van Eemnes, de beleefdheid bij den aanvang der vergadering van Woensdag 8 juni 1892, de volgende woorden te bezigen: op 10 mei jl. viel aan een onzer medeleden, den heer Verheyen, het zeldzaam voorrecht te beurt gedurende eene halve eeuw met trouwe, onbezweken plichtsbetrachting nuttig en krachtig te zijn werkzaam geweest ten behoeve van ons nationaal onderwijs. Ik geloof als tolk geweest te zijn, toen ik hem met dien heugelijken dag geluk gewenscht heb uit Uw aller naam, en hoewel in deze eigenmachtig handelende, toch geheel te hebben gehandeld in uw aller geest.

Wat nog meer over hem werd geschreven..

Jonkheer Mr. Jan Baptist Arnoldus Josephus Maria Verheijen werd op 18 januari 1818 in 's-Hertogenbosch geboren. Zijn vader, jonkheer Mr. Franciscus Xaverius was griffier bij de provinciale staten. Jan Baptist studeerde in Leiden en hij werd net als zijn vader Meester in de rechten. In 1840 promoveerde hij. Op 24-jarige leeftijd werd hij in 1842 tot honorair lid van de Commissie van Onderwijs benoemd. En vijf jaar later, toen Jonkheer D. Bowier overleed, werd Jan B. Verheijen schoolopziener in het eerste district eerste afdeling. In 1848 huwde hij Agnes A.E. gravin du Monceau die hem drie zonen en twee dochters schonk. Jan Verheijen was al lid van het Bossche familie-complex en door dit huwelijk kreeg hij ook een introductie aan het koninklijk hof. Hij was secretaris van de gemeente Den Bosch en sinds 1849 lid van de Provinciale staten. In 1866 werd Jan Baptist Verheijen lid van de Tweede Kamer voor het district Tilburg. Bij de reorganisatie van het onderwijs-toezicht in 1858 werd Verheijen de eerste inspecteur van gehele provincie. En bij de nieuwe reorganisatie in 1880 werd hij de inspecteur voor de eerste inspectie, bevattende de provin-cies Limburg, Gelderland en Noord-Brabant. In 1875 was Jan B. Verheijen naast Tweede Kamerlid ook nog bestuurslid van het provinciaal Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen. Daarnaast was hij bestuurslid Ridderschap Noord-Brabant en lid van het Illustre Lieve Vrouwe Broederschap. In 1883 werd Jan Verheijen gekozen in de eerste Kamer. Jan Verheijen behoorde zowel in 1875 als in 1894 tot de hoogst aangeslagenen van de gemeente 's-Hertogenbosch. Op 11 januari 1898 overleed Jan B. Verheijen op 79-jarige leeftijd in Loon op Zand en het saldo van zijn nalatenschap was f77.248,15. Hij was dan zesenvijftig jaar betrokken geweest bij het toezicht op het lager onderwijs.